

पताकाश्च सवृणीरा रग्नीन् योक्ताणि च प्रभो । चिच्छेद तिलशः क्रुद्धः शरैः सन्नतपर्वभिः ।
 विरयः स तु धर्मात्मा धनुष्याणिरवस्थितः । अयोधयन्तव सुतं किरञ्करशतान् बहून् ।
 क्षुरप्रेण धनुस्तस्य चिच्छेद कृतहस्तवत् । अथैनं दशभिर्बाणैश्चिन्नधन्वानमार्दयत् ।
 तं दृष्ट्वा भ्रातरं तत्र भ्रातरोऽस्य महारथाः । अन्ववर्तन्त वेगेन महत्या सेनया सह ।
 सोऽद्रवत्तु ततो यानं श्रुतसोमस्य भास्वरं । धनुर्गृह्य महाराज विव्याध तनयं तव ।
 ततस्तु तावकाः सर्वे परिवार्य सुतं तव । अभ्यवर्तन्त वेगेन महत्या सेनया वृताः ।
 ततः प्रवृत्ते युद्धं तव तेषाञ्च भारत । निशीथे दारुणे काले यमराष्ट्रविवर्द्धन ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि घटोत्कचवधपर्वणि शतानीकादियुद्धे एकोनसप्तत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १६६ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ नकुलं रमयं युद्धे निग्नन्तं तव वाहिनीं । अभ्ययात् सौबलः क्रुद्धस्तिष्ठतिष्ठेति चाब्रवीत् ।
 कृतवैरौ तु तौ शूरावन्योऽन्यवधकाङ्क्षिणौ । शरैः पूर्णयतोत्सृष्टैरन्योऽन्यमभिजग्नतुः ।
 यथैव नकुलो राजन् शरवर्षाणमुञ्चत । तथैव सौबलश्चापि शिवां सन्दर्शयन् युधि ।
 तावुभौ समरे राजञ्जरकण्टकिनौ तदा । व्यभ्राजेतां महाराज श्वाविधौ शल्लैरिव ।
 रुक्मपुङ्गवैरजिह्वायैः शरैः क्षिप्ततनुच्छदौ । रुधिरौघपरिक्षिप्तौ व्यभ्राजेतां महामृधे ।
 तपनीयनिभौ चित्रौ कल्पवृक्षाविव द्रुमौ । किंशुकाविव चोत्फुल्लौ प्रकाशेते रणजिरे ।
 तावुभौ समरे शूरो शरकण्टकिनौ तदा । व्यभ्राजेतां महाराज कण्टकैरिव शल्ललो ।
 सुजिह्वां प्रेचमाणौ तौ राजन् विवृतलोचनौ । क्रोधरक्तान्तनयनैर्निर्दह्नौ परस्परं ।
 श्यालस्तव सुसंकुद्धो माद्रीपुत्रं हसन्निव । कार्ष्णैकेन विव्याध हृदये निशितेन ह ।
 नकुलस्तु भृशं विद्धः श्यालेन तव धन्विना । निषसाद रथोपस्थे कश्मलघ्नैर्माविशत् ।
 अत्यन्तवैरिणं दृष्टं दृष्ट्वा शत्रुं तथा गतं । ननाद शकुनिस्तत्र तपान्ते जलदो यथा ।
 प्रतिबभूव ततः संज्ञा नकुलः पाण्डुनन्दनः । अभ्ययात् सौबलं भूयो व्यात्तानन इवान्तकः ।
 स क्रुद्धः शकुनिं पथ्या विव्याध भरतर्षभ । पुनश्चैनं शतेनैव नाराचानां स्तनान्तरे ।
 ततोऽस्य सशरञ्चापं मुष्टिदेशे द्विधाऽच्छिनत् । ध्वजश्च त्वरितं क्षित्वा रथाद्भूमावपातयत् ।
 विशिखेन च तीक्ष्णेन पीतेन निशितेन च । उरु निर्भिद्य चैकेन नकुलः पाण्डुनन्दनः ।
 श्रेयनं सपत्नं व्याधेन पातयामास तं तदा । सोऽतिविद्धो महाराज रथोपस्थे उपाविशत् ।
 ध्वजयष्टिं परिक्षिप्य कामिनीं कामुको यथा । तं विसृज्य निपतितं दृष्ट्वा श्यालं तवानघ ।
 अपोवाह रथेनाशु सारथिर्ध्वजिनीमुखात् । ततः सङ्क्रुशुः पार्था ये च तेषां पदानुगाः ।
 निर्जित्य च रणे शत्रून् नकुलः शत्रुतापनः । अब्रवीत् सारथिं तत्र द्रोणानीकाय मां वह ।
 तस्य तदचनं श्रुत्वा माद्रीपुत्रस्य सारथिः । प्रायात्तेन तदा राजन् येन द्रोणे व्यवस्थितः ।
 शिखण्डिनन्तु समरे द्रोणप्रेषु महाबलं । क्षपः शरदतो यत्तः प्रत्युद्गच्छत वेगितः ।
 गौतमं द्रुतमायान्तं द्रोणान्निकमरिन्दमः । विव्याध नवभिर्बाणैः शिखण्डी प्रहसन्निव ।